

VIDA SOCIAL FEMENINA

BUTLLETÍ DE
L'INSTITUT
DE LA DONA
QUE TREBALLA

ORGANISME D'ACCIÓ
SOCIAL FEMENINA DE LA
CAIXA DE PENSIONS PER A
LA VELLESA I D'ESTALVIS

ANY XVI

BARCELONA, 28 DE FEBRER DE 1934

NUM. 2

UNA DONA EXEMPLAR

AGNÈS ARMENGOL

VIDA SOCIAL FEMENINA rendeix avui homenatge cordial a una dona exemplar, a la inspirada i virtuosa poetessa sabadellenca, collaboradora molt estimada d'aquesta revista, N'Agnès Armengol, vídua de Badia, que el 30 de gener darrer passà, als vuitanta-dos anys, a una vida millor.

Tota la magnífica labor, ciutadana i literària, d'Agnès Armengol fou amarada de sentiments nobilíssims, i és per això—cal constatar-ho—, que la benemèrita sabadellenca ha deixat un record que serà perenne en el feminisme sa de la nostra terra.

Biblioteca Nacional de España

El 25 de maig de 1930, l'Orfeó de Cegues de Santa Llúcia visità Sabadell, on donà un selecte concert. Agnès Armengol va atendre maternalment a les ceguets i els dedicà una valuosa i encertadíssima Benvinguda, l'autògraf de la qual conservem amb afecte. Oportunament publicàrem aquesta Benvinguda, però avui volem reproduir-la novament pel seu interès. Diu així:

BENVINGUDA

A L'ORFEÓ DE CEGUES DE L'EMPAR DE SANTA LLÚCIA, ORGANISME FILIAL DE LA BENEMÈRITA I MAI PROU ALABADA «CAIXA DE PENSIONS PER A LA VELLESA I D'ESTALVIS».

Ceguets de l'Empar de Santa Llúcia, qui amb vostre art sublim i serenor d'esperit enteneu d'encantar i al·lisonar els pobles:

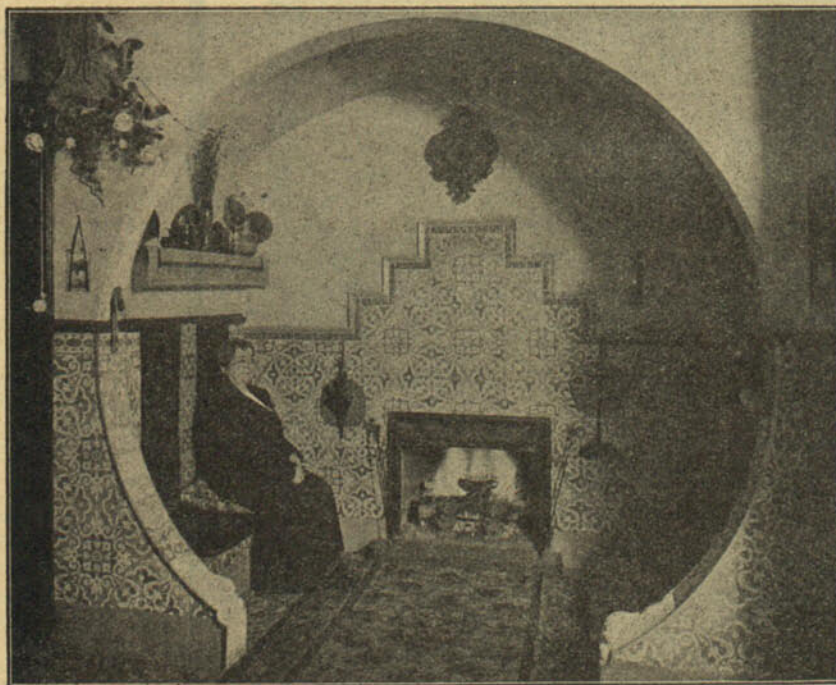
En nom de les dones i noies sabadellenques, una velleta adolorida us surt al pas per a retre-us cordial homeatge.

Escassa de paraules, les flors que us ofereix, germanes vostres, us traduiran en son diví mutisme, quelcom de nostre amor i devoció.

Oh, humils alteses! Pel consol que ens aporteu, per la forta bondat que posseïu, ceguets no sigueu davant de Déu!

Sabadell, 25 maig, 1930.

Agnès Armengol

La seva vida ha estat un seguit d'activitats patriòtiques, vida d'amor i d'ideal, tota consagrada a la dignificació i enlairament de la dona i de l'idioma, al bé de la Pàtria i al bé dels germans.

Donya Agnès Armengol, muller d'un home excellent, si no pogué veure coronada la seva vida per la glòria de la maternitat, escampà, en canvi, l'agombol de tendreses del seu cor sobre quants i quant la rodejava, creant-se una aurèola de profunda simpatia i veneració.

Ella sabé ésser dona de cor i bona esposa abans que tot, i sabé ésser patrícia exemplar i sagrari vivent de virtuts.

La seva casa, les seves flors, tenien per ella un més alt grau d'atracció que per les altres mestresses, perquè si una volta de pols té un caire poètic, ¿com no el tindria per Donya Agnès el fer les coses de la casa amb perfecció quan tota obra bona i ben feta és bellesa i la bellesa font de poesia?

Donya Agnès Armengol, glòria de Sabadell i de la terra catalana com a patrícia i com a poetessa, soldat valerós de la Pàtria i princesa de les Lletres, ens ofrenà l'exemple del seu viure d'amor, per alenar-nos en el nostre camí i en la lluita pels nostres ideals i pels nostres deures.

MARGARIDA COSTA

Biblioteca Nacional de España

TESTAMENT

ESPIRITUAL

Parents i bons amics que m'honoreu,
mon esperit vivent us regracia;
que en la terrena vida em sur-
visqueu
per vostre bé i el de la Pàtria
[mia.

†

A cada almoïna que en mon
[nom fareu,
enmig del front us senyareu
per Catalunya.

†

A cada parenostre que em re-
[seu,
sobre la boca us senyareu
per Catalunya.

†

A cada comunió que m'adre-
[ceu,
damunt del cor us senyareu
per Catalunya.

Al si de Déu mon ànima s'envola
com flaire d'una herbeta cam-
[perola.

Alabat sia l'Infinit
qui en sa grandor acull lo més
[petit.

AGNÈS ARMENGOL

HOMENATGE A CALMETTE

La Presidència de la sessió necrològica dedicada a Albert Calmette, en l'Institut Antituberculós, de la Caixa de Pensions per a la Vellesa i d'Estalvis, a Barcelona.

El dia 25 de gener darrer, tingué lloc en l'Institut Antituberculós, organisme d'Assistència Social de la *Caixa de Pensions per a la Vellesa i d'Estalvis*, una important sessió a la memòria d'Albert Calmette, l'il·lustre savi francès, descobridor de la vacuna antituberculosa B. C. G.

Presidí l'acte el doctor Mestres Puig, en representació del President de la Generalitat, acompanyant-lo en la presidència els senyors Irla, Bastardes, Boix, Sayé, Domingo i Xalabarder. Hi assistí un nombrós públic, entre el qual hi abundaven moltes senyores i senyoretes, i entre elles nombroses infermeres del nostre Institut de la Dona que Treballa.

Obrí l'acte el doctor Xalabarder, Director dels Dispensaris Blancs, el qual d'una manera concisa glossà la personalitat de l'il·lustre bacteriòleg, remarcant com a Catalunya se l'estimava i comprenia, per mitjà dels doctors Sayé i Domingo, que capiren de bon antuvi les teories del mestre i li prestaren la seva col·laboració, perquè, ultra la fe que tenien en Calmette, llur bagatge científic els permetia constatar degudament les veritats científiques de la seva ciència. Afegí que en celebrar aquesta sessió necrològica, no es feia d'una manera vaga un homenatge a la personalitat traspasada, sinó un digne honor a les obres deixades, especialment a la B. C. G. que tot el món científic té posades les seves esperances per a combatre d'una manera eficaç el flagell de la tuberculosi.

Seguidament fa ús de la paraula el Dr. Sayé, el qual amb una parla fluïda i agradable, féu passar per davant els ulls de tots els oients, la vida de lluita i de sacrifici per la humanitat que sostingué l'il·lustre investigador fins a reeixir en els seus descobriments.

Calmette,—digué—com tots sabeu, metge de la marina francesa a la seva joventut, era un pasteurista amb tota l'extensió de la paraula i, per tant, les seves obres no tenien altra concepció que la que haurien tingut en Pasteur. Calmette, després d'abraçar públicament les teories de Pasteur, tan combatudes en el seu inici, començà les seves recerques bacteriològiques a Indoxina amb motiu d'anar-hi de director de l'Institut Pasteur, filial del de París, posant de manifest els fenòmens de l'acció venenosa de les serps, preparant a l'ensem, el sèrum neutralitzador. Aquest primer des-

cobriments ja el col·locà com una de les primeres figures de la bacteriologia mundial i com un dels més grans benefactors de la humanitat.

La depuració biològica de les aigües, l'estudi de l'anquilostomiosis que profilàxicament aconseguí dominar, acusaren més la seva glòria. Però fou l'any 1901, quan Calmette, trobant-se a Lille, fundà el primer Dispensari Antituberculós, denominat «Dispensari Roux», en honor al seu gran amic, que ha servit de pauta a totes les lluites antituberculosos del món.

Tretze anys consecutius conreà una raça aïllada d'una lesió específica de vaca tuberculosa, mitjançant 250 passes a un terreny especial, amb bilis atenuada de bou, i assajada cada vegada més progressivament amb animals de laboratori, assolint per fi el descobriment de la B. C. G.

Llavors—continua el Dr. Sayé ple d'emoció, que es contagià en els oients—vénen els primers assaigs en el cos humà. Un metge de «La Caritat», de París, va a trobar a Calmette i, ple de fe amb el descobriment i amb el mestre, li diu que té un infant acabat de néixer, de mare tuberculosa, la qual sofreix grans lesions que necessàriament ha de morir i que l'infant ha d'anar a conviure amb l'àvia també tuberculosa, proposant-li la prova.

Calmette, ple de fe amb el seu descobriment, però no amb unes proves contundents que li permetessin assegurar l'èxit, fa la prova, i aquell infant, predestinat a morir tuberculós, avui dia és un ciutadà de París ple de vida.

Continuen les vacunacions dintre «La Caritat», coronades per l'èxit més definitiu i és aleshores ja que, amb l'absoluta certesa del transcendent descobriment, des de l'Acadèmia de Medicina de París, lliura graciosament al món la seva descoberta, que fou acollida favorablement per tota la ciència mèdica internacional.

La tragèdia de Lubeck, de la qual foren víctimes 72 criatures, féu dubtar per uns moments al món, però dues hores després de sabuda la trista notícia, l'Institut Pasteur comprovava que del mateix cultiu enviat a Lubeck foren preparades vacunes a Filadèlfia, Mèxic i París sense que succeís res d'anormal i, per tant, solament podia atribuir-se la desgràcia a errors de tècnica del laboratori de la mateixa població.

Cal rendir-se—continuà dient el doctor Sayé—davant la sinceritat dels directors del predit laborari i de les eminències mèdiques alemanyes reconeixent el seu error.

Aquesta tragèdia aflançà encara més la seva obra i avui dia pot dir-se, sense exagerar, que més d'un seixanta per cent de països vacunen amb B. C. G. i que les estadístiques són tan altament favorables en la disminució de la mort per tuberculosi en els nens vacunats amb B. C. G., que ja gairebé ningú no gosa posar en entredit la perfecta immunitat de la vacuna.

Acabà el Dr. Sayé la seva brillant peroració amb la lectura d'uns fragments del diari íntim de Calmette, en el qual assegurava d'una manera contundent, que la vacuna és completament inofensiva, com així fou reconegut més tard per tothom, fins pels més esceptics.

El doctor Pere Domingo posà de manifest les qualitats que envoltaven aquell savi francès. Una d'elles fou—digué—la fe, que no abandonà en cap moment, ni en els més descoratjosos de la seva vida d'investigador al servei d'una causa tan humanitària com

la de descobrir el remei contra el virus de la tuberculosi.

Una altra de les qualitats de Calmette—continuà—era la intel·ligència. Qualitat que demostrà sobrerament posseir en els raonaments amb què acompanyava les seves investigacions i treballs.

Tant com l'home—acabà—ens interessa l'esperit de l'home, i hem de procurar que el nostre treball s'assemblí al d'aquell savi al qual retem avui homenatge.

Per absència del senyor Moragues i Barret, clogué l'acte el doctor Boix, sots-director de la Caixa de Pensions, el qual posà de manifest la tasca de la Caixa en ordre a assistència social, i glossà àmpliament la labor de l'Institut Antituberculós i dels Dispensaris Blancs. Constatà que, en organitzar la sessió necrològica, la Caixa entenia complir amb un deure envers Calmette, que ha estat un dels més benemèrits metges del món modern.

El Dr. Mestre Puig, en nom de la Generalitat, expressà l'efusiva adhesió d'aquesta Corporació a l'homenatge.

Tots quants prengueren part en la festa, foren molt aplaudits.

INSTITUT DE LA DONA QUE TREBALLA

Del Curset de Tisiologia

El Curset de Tisiologia, organitzat en la nostra Escola d'Infermeres Socials, a càrrec del Dr. Conrad Xalabarder, fou iniciat el dia 12 del corrent, i es ve desenrotllant amb notable èxit.

Per tal de completar les explicacions, les alumnes podran assistir a les pràctiques, dirigides pel Professor, a l'«Institut Antituberculós» i al «Sanatori de Torrebónica», de la Caixa de Pensions per a la Vellesa i d'Estalvis.

Acabat el Curset, el Professor lliurarà certificats d'assistència a les alumnes, que, a criteri d'aquest, en siguin mereixedores.

Festa a la Casa de Família

Les afiliades de l'Institut, residents a la «Casa de Família Angels Mateu», celebraren el diumenge, dia 11, una festa íntima a la sala d'actes del carrer de Roselló. Les obres representades obtingueren una excel·lent interpretació, essent molt aplaudides totes les que hi prengueren part.

Estadística del mes de Gener 1934

BARCELONA: ESTADÍSTIQUES DEL SERVEI D'INFERMERES, DE LA BORSA DEL TREBALL I DELS DISPENSARIS I LABORATORIS

SERVEI D'INFERMERES

Nous malalts assistits	113
Guàrdies en places fixes	1,953
Guàrdies domiciliàries	2,522
Total nombre de guàrdies	4,475

BORSA DEL TREBALL

	Ofertes	Deman- des	Col·loca- cions
Cuïneres... ..	17	19	17
Cambreres	9	8	8
Feines interines... ..	16	20	16
Diverses col·locacions... ..	12	15	11
Totals	54	62	52

DISPENSARIS

SECCIÓ	Dies de visita	Malaltes ingressades	Visite- practicades
Medicina	25	100	456
Cirurgia	12	80	567
Ginecologia... ..	13	46	198
Dermatologia	9	49	129
Oftalmologia	9	80	241
Oto-rino-laringologia	17	90	207
Puericultura	20	86	590
Obstetrícia	25	158	435
Odontologia... ..	25	112	300
Neurologia	7	12	55
Ortopèdia	8	25	39
Urologia	5	12	15
		850	3,232
Total de malaltes visitades... ..			3,232

Reconeixements per a ingrès	171
Reconeixements major quota	11
Injeccions donades	1,344
Massatges	237
Cures	106
Corrents faràdics... ..	31
Corrents galvànics	21
Corrents alta freqüència	15
Raigs ultra-violeta... ..	499
Raigs X... ..	36
Diatèrmia	163
Vacunes	39
Operacions oto-rino	8

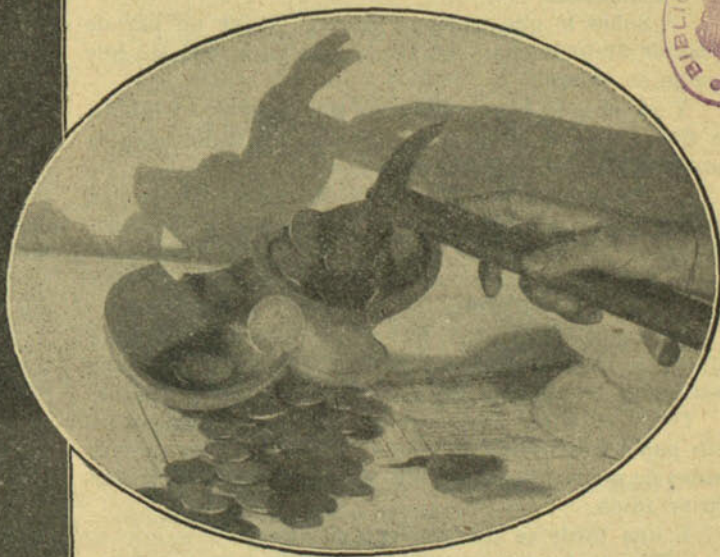
Per errada en la xifra donada el mes anterior, deixaren d'anotar-se 11 operacions d'oto-rino.

LABORATORI

Anàlisi d'orina, 462; Sang, 7; Esputs, 3; Llet, 4; Wassermann, 8; Sèrum-aglutinació, 3; Coprològic, 4; Inoculació, 2; Biòpsia, 4; Exsudats, 1; Recompente i fórmula, 17; Hemocultiu, 2; Líquid cèfalo-raquidi, 1; Quimisme, 1.

DE LA GUARDIOLA A LA LLIBRETA D'ESTALVIS

Artístiques fotografies d'Antoni Sansó, premiades en el Concurs celebrat darrerament entre el personal de la Caixa de Pensions per a la Vellesa i d'Estalvis.

NARRACIONES

LAS DESVENTURAS DE CARMINA

UNA HUCHA MISTERIOSA

Llegó el tan esperado día de Navidad; día tan feliz para Carmina que no hubiera podido soñarlo mejor. Tuvo cuanto había imaginado—traje nuevo, turrone, mermeladas, aginaldo, función de circo, sesión de cine infantil en su misma casa...— y algo que no había imaginado y que por ello le produjo una sorpresa grata: una hucha, con la que le obsequió su padrino.

Al padrino de Carmina siempre se le ocurre algo nuevo para ilusionar a la pequeña. Es un encanto tener un padrino así. Si fuese por ella, su padrino podría estar seguro de tener ya reservado un sillón de terciopelo a la derecha de Dios Padre. Bueno; eso para el otro mundo, que en éste le haría cuanto menos teniente de húsares, que a Carmina le parece, desde que ha visto «La Viejecita», lo más admirable que se puede ser en la vida.

La sorpresa de esta vez fué una hucha. ¡Una hucha! Cuando el padrino la sacó del envoltorio de papel de seda, Carmina creyó que se trataba de un tarro de perfume o de un botijo de mentirijillas que podría abrirse por la mitad y estaría lleno de bombones. Pero, no. Era una hucha, una verdadera hucha, de porcelana, con el nombre de la nena pintado en relieve y con un precioso dibujo, en la parte opuesta, que simbolizaba la virtud y la conveniencia del ahorro. Tenía una ramita en la parte alta, como las alcancías clásicas, y su padrino se la entregó diciéndole:

—Para que otro año no te ocurra lo que te ha ocurrido éste con las figuras de tu «Belén». Es natural que de un año a otro se rompan algunas figurillas y es natural que quieras reponer las rotas y añadir otras diferentes; pero, en cambio, no es natural que tus papás hayan de comprar tres años seguidos los

Reyes Magos. Pues, mira, con esta hucha tendrás la manera de ir engrandeciendo cada año tu «Belén» sin haber de molestar a los papás. De las pesetas a los céntimos que te damos entre unos y otros para golosinas separas algo cada vez y lo metes en la hucha. Ahorrarás sin darte cuenta, y cuando llegue la feria de Santa Lucía verás salir de tu hucha todo un ganado de corderitos y un escuadrón de pastores para ir a bailar ante la cueva donde nació el Niño Jesús, y burritos cargados de tarros de miel.

A la nena le pareció un poco difícil que pudiera salir todo eso de una hucha tan pequeña; pero ella había visto salir dos conejitos «de veras», dando saltos del sombrero de un prestidigitador, y dió por posible el milagro. El padrino, sacando de su bolsillo un billete de Banco, se lo puso en la hucha para iniciar el ahorro y ahora Carmina lo comprendió mejor. El dinero que guardase allí sería el que aparecería cuando rompiese la hucha y con el cual compraría cuantas figuritas le apetecieran para su «Belén». ¡Magnífico! El padrino tenía siempre unas ideas estupendas.

Tan ilusionada estaba con su hucha, que guardó en ella más de la mitad de lo que recogió de aginaldo. No calculaba si iba a faltarle o sobrarle para comprar luego toda una «parada» de feria. No le importaba. Le importaba solamente guardar, guardar mucho, como si en ella se hubiera despertado el instinto del ahorro con carácter de obsesión. Tal vez como si las monedas fuesen bombones con que obsequiaba a su hucha para que viese que la quería mucho. Era igual. La intención del padrino se cumplía.

Pero un día—no sabemos cuantos días habían pasado—cuando iba a salir con una de sus tías, ésta le dijo:

—Tu mamá me ha dado muy poco dinero, porque dice que este año hemos gastado mucho. Con lo que me ha dado no tendremos bastante para el cine y para la merienda. Tendremos que prescindir del cine. Pero toda una tarde dando vueltas por las calles es aburrirse demasiado...

—Demasiado.

—¿Sabes lo que podemos hacer? Sacar un par de pesetas de tu hucha. Así tendremos para todo sin que nadie se entere.

Y en el acto hace saltar las dos pesetas. Y ahora a divertirnos al cine, dice. ¡Precisamente he leído el anuncio de una película más bonita!...

Carmina pasa la tarde muy distraída. No piensa en la hucha, porque la absorben las graciosas aventuras de la «pandilla» famosa. Merienda hasta hartarse y regresa a su casa muy satisfecha de lo bien que ha pasado la tarde.

Pero, una vez en casa, recuerda que ha sido su hucha quien les ha proporcionado la diversión, y también hace saltar las monedas, y las cuenta y las vuelve a contar.

Desde entonces, cada vez que Carmina consigue de sus papás o del padrino unas monedas para su ahorro, antes de meter éstas saca las otras para hacerlas saltar en su falda.

Y una tarde es mamá quien le dice:

—Trae tu hucha, Carmina, que me has de hacer un préstamo. Han venido a cobrar mi abrigo, y como a tu papá le dije que me costaba menos, sacaré de tu hucha la diferencia y ya te la devolveré otro día. ¡No seas boba, mujer!—le grita al ver la cara compungida que pone la nena—. ¿No te digo que te lo devolveré otro día?

Carmina saca su hucha, y saltan las monedas para pasar a las manos de mamá.

Lo malo es que un día, estando en la diversión de hacer saltar las monedas de la hucha, a la que se entrega con frecuencia, le sorprenden unas voces extrañas y al levantar los ojos ve ante ella a su padrino con sus papás y sus tías. Carmina intenta sonreír, pero su sonrisa queda cortada por las graves palabras del padrino:

—¿Cómo? ¿Vacías tu hucha? Pues entonces, ¿cómo han de salir de ella las figuritas para tu Belén?

—¿Cómo has podido discurrir semejante cosa?—grita el papá—. ¡Fíjese usted! ¡Vea lo que discurren las criaturas para el mal!

—¿Quién te ha enseñado a sacar las monedas?—pregunta la madre.

—¿Quién te ha enseñado a sacarlas?—repite su tía. Carmina mira a una y otra alternativamente, sin atreverse a contestar. Y entonces dice el padrino:

—Es igual. Lo importante es que con eso inutilizas la misión de la hucha y anulas el espíritu de ahorro que quería inculcarte. Yo quería hacerte ver que no es necesario recurrir a manos ajenas, cuando podemos valernos de nuestras propias fuerzas. Quería que experimentaras la satisfacción de bastarte por ti misma, haciendo que de tu hucha salieran las figuritas y puentes y chozas y palmeras para tu «Belén» del año que viene, sin haber de pedir las a nadie, para que el recuerdo de esta satisfacción te hiciese desear otras semejantes, el día de mañana, que fácilmente te proporcionaría el ahorro. Hubiera sido una alegría ahora y un buen ejemplo para el porvenir. Pero quizá la culpa está en que me he precipitado. Eres muy niña aún para comprender el valor de ciertas cosas.

No se habló más de la cuestión, pero Carmina estuvo muy seria durante toda la visita. El padrino le había dicho algo que hirió profundamente su sensibilidad. Le había dicho que era muy niña aún para comprender ciertas cosas, y ella ni se tenía por tan niña ni dejaba de comprender lo que se le explicaba.

Y más tarde, cuando el padrino salía de la casa acompañado hasta la puerta por toda la familia, sin que nadie pudiera evitarlo, se escapó Carmina escaleras abajo y en el zaguán aguardó al padrino para decirle:

—Quisiera pedirte un favor.

—Uno, es poco. Pídemelos muchos a la vez.

—¡Uno, uno! Quisiera... que me hicieras el favor de guardarme ésto—añade, entregándole un pequeño envoltorio que destapa él con curiosidad.

—¿La hucha?

—Sí, padrino. No quiero que se me escapen las figuritas y los corderos antes de plantar mi «Belén». Tú me la guardas, y yo, cada vez que tenga unos céntimos, iré a dártelos para que los guardes ahí.

El padrino la besa con efusión.

—Pues de esta manera—le dice—es como tu hucha te va a resultar misteriosa de veras. Porque me parece que cada moneda de cobre se te va a convertir en una de plata. ¿No lo crees? Ya lo verás cuando la rompamos. El ahorro hace milagros...

Esto sí que le es imposible de comprender. Pero tampoco al padrino le importa que lo comprenda ahora. Ya lo comprenderá un día.

J. M. MUSTIELES

RIMES

PASSA, VENT

*Passa, vent, cosa sinistra,
quí el pugués mai deturar!
Tota la casa em fa trista
el teu malastruc xiular.*

*M'enfolleixes les colomes
allà dalt del colomar;
de l'arbre arrenques les pomes
molt abans de madurar;*

*i collorces la florida
novella del roserar;
i esfulles la margarida
—si vindrà, si no vindrà—.*

*A l'hort el planter m'aplanes
i em malmets el fonollar;
del llibre em gires les planes
com si em volguessis reptar.*

*I els papers treus de la taula
i me'ls llences a volar.
Si el jardí tingués un saule
com el faries plorar!*

*Ni finestra ni portella
res no hi val, tot és en va:
sempre et resta una clivella
per poder-te enforinyar.*

*Jo a ciutat no et conexia
i ara m'ets tot casold!
Véns a casa cada dia
i entres sense lustrar.*

CLEMENTINA ARDERIU

NOTES SOCIALS

UNA MEMÒRIA INTERESSANT

Amb la puntualitat acostumada s'ha publicat la Memòria-resum de l'actuació del Patronat de Previsió Social de Catalunya i Balears durant l'any 1933.

Les dades i observacions que conté demostren la intensitat que realitza el Patronat i, especialment, la seva Comissió Revisora Paritària, que actua com un veritable tribunal, en virtut de la jurisdicció especial que li té conferida la legislació d'Assegurances Socials.

Durant l'any 1933 foren aixecades per la Inspecció Regional d'Assegurances Socials 13,114 actes, 2,318 de les quals foren recorregudes davant la Comissió Paritària del Patronat, la qual dictà 2,997 resolucions. Foren tramitats 549 expedients més sobre cotització per treball eventual, treball a preu fet i a domicili, setmana reduïda de treball, devolució de quotes i sancions per incompliment de la legislació d'Assegurances Socials. Hom tramità també 3 instàncies referents a la nova assegurança d'Accidents del Treball i 27 reclamacions contencioses sobre l'Assegurança de Maternitat, nombre insignificant si es té en compte que hi ha inscrits 8,317 patrons i 193,135 obreres.

Una observació molt justa és feta en aquesta Memòria. La nova Assegurança d'Accidents del Treball ha intensificat el compliment de les anteriors assegurances socials. Si la implantació de l'Assegurança de Maternitat motivà la inscripció al Règim de Retir Obligatori de moltes assalariades que no estaven inscrites, l'Assegurança d'Accidents del Treball ha servit també per a descobrir un important nombre d'obres declarats per als fins de la nova assegurança, que havien d'ésser inscrits, i no ho eren, en el Retir Obrers i en l'Assegurança de Maternitat, i la inclusió dels quals en aquestes assegurances ha pogut exigir amb ple fonament la Inspecció Regional.

Aprofitem aquesta ocasió per a recordar a les dones obreres que, a més de l'Assegurança de Maternitat, estan incloses dins els beneficis dels Retir Obrer Obligatori i de la legislació d'Accidents del Treball, amb iguals condicions i drets que els homes.

Són obreres als efectes legals, tant les que treballen al camp o en tallers i fabriques, com les empleades i dependents de comerç i oficines, i les que presten serveis en establiments d'ensenyament, sanitaris, espectacles o d'altre classe, les aprenentes i les treballadores eventuais, a preu fet i a domicili; si bé les que treballen en llur propi domicili no estan compreses en la Llei d'Accidents del Treball. És a dir, estan incloses totes les treballadores, sigui el qui sigui llur patró, la classe de treball i la forma de remuneració.

Una sola excepció existeix, que segurament desapareixerà quan sigui un fet l'ampliació i unificació de les assegurances socials que actualment està estudiant-se: el servei domèstic.

S'ha exclòs de les assegurances socials el servei domèstic, però com que aquesta excepció ha d'interpretar-se en sentit restrictiu, s'ha declarat que no és servei domèstic el dels porters, ni tampoc el de les criades que treballen en hotels, fondes, cases de dispeses, balnearis, pensionats, clíniques, sanatoris i establiments semblants. Aquestes resten afectes a les Assegurances Socials Obligatòries.

Les oficines de la «Caixa de Pensions per a la Vellesa i d'Estalvis» (Junqueres, núm. 2) facilitaran les informacions necessàries i cursaran les reclamacions que es formulin.

AFORISMES

R

Remena la cua el ca, no per tu sinó pel pa.
Roda el món i torna al born.
Remeis enfora no fan cap mal.
Ruc vell, ple de nafres.
Renega com un carreter.
Repicar i anar a la processó no pot ésser.
Ruc nafra, no el vull ni regalat.
Ruc guitós, compreu-lo vós.
Roba a la descarada.
Remouria mig món.
Reus, París i Londres i el carrer de Muntarols.

S

Sense vi no es pot dir missa.
Si no t'agrada, no t'hi casis.
S'ha fet un fard de llop.

Sempre et poses al mig com el dijous.
Sempre el fan ballar amb la més lletja.
S'ha de ballar al so que es toca.
S'estimen com el gat i la rata.
Són jornals que es tornen.
Sembla un cementiri.
Sembla un mas robat.
Sense menjar no es viu.
Si és boig que el tanquin.
Segons l'ase, l'albarda.
Si el punxessin no li treurien sang.
Si vols fer drecera, no deixis la carretera.
S'ha quedat per vestir Sants.
Sopa bullida, allarga la vida.
Sóc persona manada.
Salut i feina hi hagi i ganes de treballar.
Sant Pere és bon home i Sant Joan un bon jan.
Saps tirar la pedra i amagar la mà.
Sap on jeu la llebra.
Sembla que li prenguin la carn del damunt.
Sembla un mercat de Calaf.
S'ha acabat com el rosari de l'Aurora.
S'ha acabat com la comèdia de Falset.
Si no la fa, perquè no pot.
Si no hi hagués lloques, no hi hauria polls.
S'ha posat els ossos a lloc.
S'ha de saber nedar i guardar la roba.
Si em perdo, que no m'hi cerquin.
Si això és guerra, que no vingui mai la pau.
Sempre plou sobre mullat.
Sembles l'ase d'en Mora, que de tot s'enamora.
Segons les bodes, les esques.
S'han tirat els plats pel cap.
Són carn i ungla.
S'han cercat i s'han trobat.
Segons el pecat, la penitència.
Si es mor, ja té l'enterro pagat.
Sempre n'hi ha d'haver un pel llop.

Recull, per MN. JOSEP PONT, de Valls

MÓN FEMENÍ

Homenatge a una Catalana

Ha celebrat, a València, les seves bodes d'or amb la Caritat, sor Anna Callís, filla de Vic, qui des de fa cinquanta anys es troba regint els establiments benèfics provincials. Se li rendí, el dia 11 del corrent, un homenatge de respecte i simpatia per la seva encertada labor. La seva actuació no resta limitada a l'hospital provincial sinó que s'estén al manicomi, hospici i maternitat.

En l'homenatge s'hi associà el governador, qui es veié assistit pels nous gestors de la Diputació, així com per les restants autoritats, metges, infermeres, sacerdots i funcionaris dels establiments benèfics. També concorregueren representacions de totes les classes socials.

El treball de la dona en les mines

L'Oficina Internacional del Treball ha enviat a tots els Estats Membres un informe sobre la prohibició d'emprar dones en els treballs subterranis en tota classe de mines.

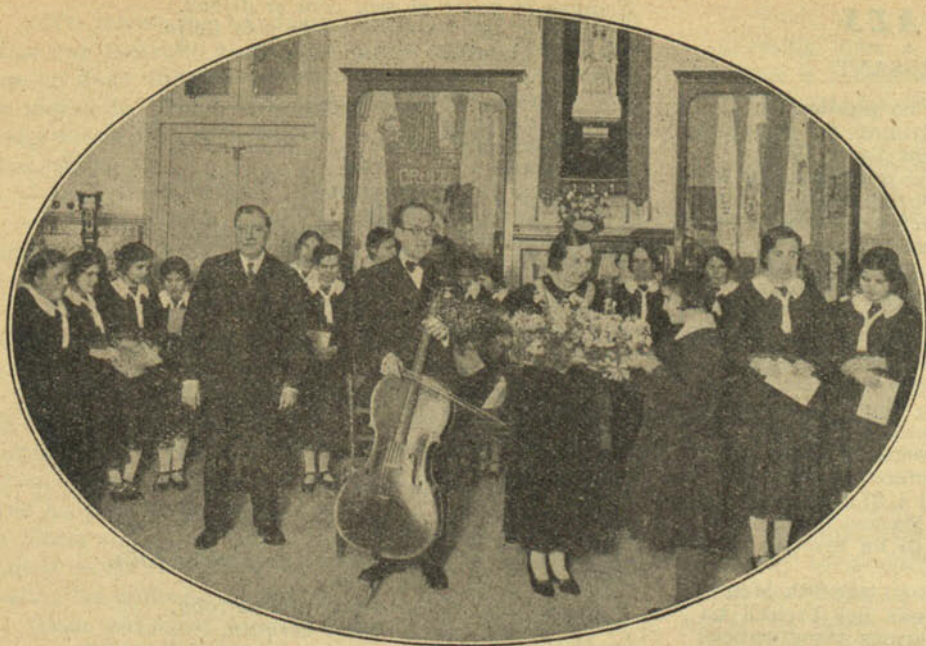
Dita qüestió figura en l'ordre del dia de la reunió de la Conferència Internacional del Treball de 1934, que s'inaugurà a Ginebra el 4 de juny proper.

L'emprament de les dones en el treball subterrani està a prohibit de fet per la llei en la major part dels països, sobretot en els d'Europa. A Anglaterra, des de 1842; a França, des de 1874; a Luxemburg, des de 1876, i a Alemanya, des de 1836. Això no obstant, la indústria minera d'algunes regions orientals empra encara dones en les pregonesses de les mines, si bé és cert que d'una manera cada vegada més limitada.

Aquest fet féu que la qüestió fos plantejada en 1929 pel delegat obrer del Japó davant la Conferència Internacional del Treball, la qual adoptà una resolució referent a la matèria. Amb anterioritat, en 1931, s'havia adoptat una altra resolució en el mateix sentit en aprovar-se el conveni sobre durada del treball a les mines de carbó.

L'informe preparat per l'Oficina Internacional del Treball per a la Conferència d'engunay, proposa que es consulti als governs, seguint el procediment habitual de l'Organització, a fi d'abolir totalment l'emprament de dones en els treballs subterranis de tota classe de mines.

L'ARTISTA GÀLVEZ A L'EMPAR DE SANTA LLÚCIA

El dissabte, dia 3 del present, a la tarda, es celebrà a la Casa de Família per a Cegues—Empar de Santa Llúcia—, organisme d'Assistència Social de la Caixa de Pensions per a la Vellesa i d'Estalvis, un concert a carrec del reputat artista Sr. Gàlvez Bellido, el qual interpreta, al violoncel, un selecte programa, acompanyat al piano per la senyoreta Faustina Rovira.

Les obres executades foren les següents: Concert en *la*, de Ph. Em. Bach; Sonata núm. 3, de Beethoven; Suite Francesa, de Bazelaire; Minuet, de Debussy; Nocturn, de Chopin; Goyescas (intermedi), de Granados i Zapateado de Sarasate.

El Sr. Gàlvez palesà una vegada més la seva bona tècnica del violoncel, instrument que do-

mina de manera molt notable i amb el qual obté bonics efectes de sonoritat i de mecanisme, cosa que satisféu plenament a les ceguetares del susdit Empar i a la resta de l'auditori congregat al Saló de festes.

La senyoreta Rovira acompanyà al piano molt ajustadament i com a bona col·laboradora.

Les ceguetares agraïren fonament la gentilesa del Sr. Gàlvez i de la Srta. Rovira, a qui havien ja distingit amb la seva atenció amb motiu d'un concert, celebrat l'any passat, i en el qual aquell artista tocà el nou instrument de *viola-tenor*. L'Orfeó de la Casa interpretà, sota la direcció del seu mestre Sr. Ildefons Barbarà, les obres: «Teresa», del plorat mestre Nicolau i una «Nadala», de Comelles Ribó.

Del concert que ens ocupa l'Empar de Santa Llúcia en servirà un grat record, per la seva bellesa i notabilitat.

MARIPOSAS

*Si te dicen los espejos
que tienes bonita cara,
de hermosura no alardees
pues te va en ello la fama.*

*Si te dice el amor propio
que tu inteligencia es alta
no alardees de inteligencia
pues te dirán: Insensata.*

*Si la conciencia te dice
que al Deber te des con alma
hazle alarde de obediente
y te llamarán: Honrada!*

Febrero, 1934.

FINA MAR

MISCELÁNEA

Turismo

—Dile al maquinista que modere la marcha del tren, pues se quejan los viajeros de no poder apreciar bien el paisaje.

—No te preocupes, que a la llegada ya encontrarán tarjetas con vistas.

«Se convidan»

Un palurdo se sienta ante la mesa de un «bar» situado en un pintoresco jardín. Después de haber tomado varios refrescos, se levanta, diciéndole al camarero:

—Muchas gracias.

—No hay de qué, caballero. Pero se va usted sin pagar.

—¡Cómo pagar! ¡Si me han dicho que aquí se convida!

—¿Quién le ha dicho a usted eso?

—Pues, un amigo. Es un sitio tan agradable, que convida a tomar algo.

INSTITUT DE LA DONA QUE TREBALLA

ORGANISME D'ACCIÓ SOCIAL FEMENINA DE LA

CAIXA DE PENSIONS PER A LA VELLESA I D'ESTALVIS

OBRA FEMENINA DE PREVISIÓ SOCIAL

BARCELONA:

OFICINES I DISPENSARIS: Via Laietana, 48 A-Tel. 11034
CLÍNICA DE CIRURGIA: Carrer Escorial, 177.—CLÍNICA DE MEDICINA: Carrer Jesús Maria, 14.—CLÍNICA MATERNAL: Torrent de les Flors, 154.—CASA FAMILIA DE SANTA MADRONA: Carrer Moncada, 19.
CASA FAMILIA «ÀNGELS MATEU»: Carrer de Rosselló, 167.—ESCOLA I SERVEI D'INFERMERES: Via Laietana, 48 A-Telèfon 11034.

LLEIDA: Oficines, Dispensaris i Escoles Professionals: Plaça de la Sal, 19 i 21.

PALMA DE MALLORCA: Oficines i Dispensaris: Carrer Previsió, 15, pral.—Clínica: Carrer Armadans.

Alaior, Ciutadella, Eivissa, Felanitx, Inca, Lluchmajor, Manacor, Maó i Sòller, Oficines i Dispensaris.

VIDA SOCIAL FEMENINA: Redacció i Administració: Via Laietana, 48 A - BARCELONA
VIDA FEMENINA BALEAR: " " Carrer de la Previsió, 15 - PALMA